

Kotieläintuotannon arvostuksen on pakko kasvaa

Tällä hetkellä suomalainen kotieläintalous käy läpi ehkä koko EU-ajan kovinta myllerrystä. Rakennkehitys etenee rajulla vauhdilla ja varsinkin sika- ja lypsykarjatilojen määrä vähenee. Eläinmäärät kuitenkin ovat säilyneet lähes ennallaan ja lypsylehmien määrä on jopa kasvussa.

Maidon tuottajahinnan jyrkkä lasku ja sika- ja siipikarjasektorin jo pitkään vaikeana jatkunut tilanne on pistänyt kotieläinyrittäjät todella tiukalle.

Samaan aikaan kotimaisen ruuan ja erityisesti kotieläintuotteiden arvostus kuluttajien keskuudessa on noussut, mutta valitettavasti tämä ei ole näkynyt hinnassa. Alkuvuodesta elintarvikekauppa lähti kovaan hintakisaan peruselintarvikkeissa ja nyt on pelkona, että hinnanalennukset valuvat tuottajahintaan asti.

Tämä kehitys on pysäytettävä ja kotimaiselle tuotannolle on annettava se lisäarvo,

jonka se kuluttajien silmissä tuottaa. Osa kuluttajista ostaa aina halvinta, oli tuotantomaa ja -tapa mikä hyvänsä, mutta ne valistuneet kuluttajat, jotka haluavat eettisesti kestävästä kotimaista tuotantoa, ovat valmiit siitä myös maksamaan. Tästä lisähinnasta saatava kate on saatava siirtymään kaupalta ja muilta välikäsiltä sinne, minne se kuuluu eli kotieläinyrittäjille.

Olellaisessa roolissa tässä ovat viljelijä-omisteiset jalostajat eli käytännössä Valio, Atria ja HKScan. Kotimaisten tuotteiden hintojen korotukset ovat vaikeita ja todennäköisesti johtavat markkinaosuuden ja kokonaisvolyymin laskuun.

Näiden yritysten johdossa olevien viljelijöiden on pakko miettiä, kumpi vaihtoehto on parempi, myydä paljon ja halvalla vai hieman vähemmän ja kalliimmalla. Yksinkertainen kertolasku riittää, kumpi on parempi 100 x 10 vai 80 x 15...

KMVET 20 vuotta

KMVET täyttää tänä vuonna 20 vuotta. Lehden aloittaminen kytkeytyi vahvasti Suomen EU-jäsenyyteen ja rajasuojan poistumiseen. Alussa monia ihmetytti tutun KM-nimen jatkeena oleva lyhenne VET, joka poimittiin englannin kielen sanasta veterinary eli eläinlääketiede. Sanaa "vet" käytetään englannissa myös lyhenteenä eläinlääkäristä.

Elintarvikkeiden tuonti ja ennen kaikkea elävien eläinten tuonti Suomeen kasvoi voimakkaasti. Tavaroiden vapaa liikkuminen mahdollisti myös eläintautien vapaan liikkumisen, ja koko elinkeinon oli itse varauduttava aivan uudelleen eläintautikontrolliin. Samassa tilanteessa syntyivät ETT ja erilaiset koko sektoria koskevat vakuutusratkaisut muun muassa salmonellan varalta.

Lehdelle oli selvä "sosiaalinen tilaus", sillä monet asiat, taudit ja EU-käytännöt olivat uusia ja tiedon tarve oli suuri.

Kuluneen 20 vuoden aikana moni pelätty asia toteutui, kuten esimerkiksi yksi valittava bse-tapaus, joka aiheutti valtavan työn ja pitkäaikaiset kustannukset koko nautasektorille. Myös muutama iso

salmonellaepidemia on jouduttu saneraamaan. Suomeen on tullut myös uusia eläintauteja, kuten sikojen PMWS ja nau-tojen *Mycoplasma bovis*.

Toinen puoli asiassa on kuitenkin se, että Suomen eläintautitilanne on säilynyt erittäin hyvänä verrattuna muihin EU-maihin. Ainoastaan Ruotsi on lähellä Suomen tilannetta.

Toimintatavat ovat vakiintuneet ja kaikki alan toimijat ovat ottaneet kiitettävästi neuvoja ja ohjeita vastaan. K MVET on omalta osaltaan edesauttanut hyvien toimintatapojen leviämistä ja eläintautiriskien minimoimista.

PENTTI TÖRMÄ
päätoimittaja

Tässä numerossa

Terveys ja hyvinvointi

- 6 Eläinten lääkitystä koskeva lainsäädäntö uudistui: lisää kirjanpitovelvoitteita
- 16 Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunta setvi harvoin tuotantoeläinten hoitoa
- 20 Tanskan Agromek-näyttelyssä runsaasti uutuuksia kotieläintuotantoon

Nautakarja

- 30 FarmTest: Nautojen hoito- ja käsittelytiloissa on usein puutteita
- 36 Pohjalaistila paransi lehmiensä hedelmällisyyttä pienillä muutoksilla
- 42 Tutkimuksen NYT-hanke testaa lehmien seurantaan tarjolla olevaa tekniikkaa
- 50 Lehmä kertoo voinnistaan monin tavoin, jos eläintä osaa tulkita

Sika

- 14 Isoissa välikasvattamoissa lääkitään päivittäin: analysoinnissa parannettavaa
- 26 Vapaaporsitus oli vahvasti esillä Euroopan syysnäyttelyissä
- 48 Pesurobotti tekee sikalan ikävimmän työn; Clever Cleaner näytillä pohjalaissikaloissa

Kolumnit

- 25 Yrittäjäkolumni, Martin Ylikännö: Kauppasotaa ja piilokameroita
- 29 Hyvinvointikolumni, EHK:n tutkijat: Hyvinvointia kaupan hyllyyn
- 39 Maria Tirkkonen: Järjetön byrokratia haaskaa voimavaroja
- 47 Esko Viholainen: Hiiriä ja ihmisiä

Vakiopalstat

- 5 Maailman tautitilanne
- 52 Kotieläintuotannosta tutkittua
- 54 Uutisia ja uutuuksia
- 56 Hintaseuranta
- 58 Tuotosseurannan tuloksia

Kannen kuva: Pirjo Mälkiä